

Economia de după

„Fasciculele de lumină care se întrevăd dintr-un tunel nu sunt interesante nici pentru cei care vor să rămână acolo, nici pentru aceia care nu l-au străbătut niciodată.”

John Maynard Keynes

Adevărul, oarecum stresant, este că teoria economică are în România, ca și în Europa Centrală și de Est un suport intelectual în curs de constituire. Translatarea conceptuală de la o viziune la alta nu are nicio bază de continuitate, în afara unor instrumente, metode și modele explicative privind aspectele randamentale la nivel microeconomic. Ruptura ține de esență. Teoria economică structurată în jurul mâinii vizibile a statului se află la polul opus ca sferă de semnificații și ca zonă de aplicabilitate față de teoria economică centrată pe rolul reglator al pieței.

Exponenții unei teorii, alături de toate mediile sensibile la impactul educațional asupra populației, sunt în situația, odată cu opțiunea pentru tranziția la economia de piață, de a suporta șocul unei rupturi epistemologice.

Reperetele vechii teorii s-au năruit peste noapte, iar nevoia naturală pentru alte repere nu a putut să se satisfacă repede și cu oarecare siguranță, dat fiind specificul proceselor de învățare. Susținerea posibilității unor miracole nu are alt argument decât cel al mediocrității.

Întemeierea analizelor pe noul set de concepte s-a făcut inițial cel mult mecanic sau mimat, fără să aibă relevanța unor acțiuni justificate de asimilarea sistemului noțional. Așa se face că a vorbi de inadecvări conceptuale sau de deficite de înțelegere nu constituie în sine o întreprindere fără sens.

E o constatare de bun-simț că ne aflăm într-o etapă în care se încearcă, prin aproximări, să se acopere expertiza unei realități ce se configurează pe alte aliniamente conceptuale. Acestea sunt însă departe de a fi internalizate prin educație și efectivizate prin comportamente rutiniere. Întârzierea dintre intervalul învățării și cel al aplicării unei viziuni este evidentă din perspectiva ritmurilor de maturizare culturală, de natură rațională, a indivizilor. Orice pretenție contrară acestor regularități naturale nu poate fi decât ridicolă.

Dintre toate științele sociale, economia s-a aflat în situația reconstrucției radicale, fără posibilitatea refolosirii relevante a achizițiilor teoretice din perioada socialismului de stat. Că în realitate a existat credința, în unele cercuri, în

legătură cu operaționalizarea prin cosmetizare a cunoștințelor anterioare are certificări prin deviațiile manageriale ale proceselor fundamentale ale tranziției. Cultura economică anterioară a funcționat ca un ghid al deciziilor mimate de primii reformatori, mai ales ale celor puși să gestioneze marile procese transformatoriale precum privatizarea/restructurarea, dar și liberalizarea sau stabilizarea. Totodată, sistemul conceptual internalizat al vechii economii s-a constituit în stăvilă al percepției adecvate a sensurilor profunde ale proceselor tranziției. Eșecurile reformei economice pot fi puse și pe seama inadecvării viziunii gestionarilor, a reflexelor lor condiționate de a se recurge la soluțiile compatibile cu valorile asimilate prin educație.

Problema vitală a școlii economice ține de acuratețea cu care reușește să disimuleze valorile noii teorii, dar și de implementarea unui proiect pentru generarea atitudinii publice care să atenueze ravagiile inerțiale ale unei experiențe de schimbare croită cu viziuni incompatibile, decontate fals pe seama conflictului între generații.

Efortul de recuperare este remarcabil, cel puțin la nivelul expertizei universitare, dar și al companiilor ce au beneficiat de management exersat în țările cu economie de piață consolidată.

Nu încapă îndoială că lucrurile nu pot fi forțate dincolo de limitele naturii umane. Dar nici nu pot fi lăsate lucrurile să evolueze fără să existe, mai ales în mediul academic, ținte stimulativă, mai ales de performanță. Justa măsură trebuie căutată mereu pentru a nu reveni la tentația romantismului revoluționar, conform căruia natura trebuia să facă salturi. Dar nici la încremenirea în modelul educativ deprins în școala pretranzicției, pentru a salva confortul suficienței.

Științele economice în această parte de Europă își formează acum lumea specifică. A pretinde de la o lume abia născută rezultatele ideale este nu doar nedrept, ci și absurd.

Revista noastră face parte din această lume și se vrea o măsură a tentativelor ei de maturizare. Ediția bilingvă, pe care o aveți în față, este începutul.

Marin Dinu

Sumar

Economia socială de piață a Germaniei continuă (încă) să constituie un model pentru Uniunea Europeană? ■ Klaus Dieter John 3	Metode statistico-financiare de evaluare a proiectelor investiționale ■ Marcel Bradu 49
Considerații privind impozitarea internațională ■ Tatiana Moșteanu, Mihaela Iacob 11	Consolidarea supravegherii bancare în contextul unui sistem bancar paneuropean ■ Teodora Barbu, Georgeta Vintilă 53
Impactul mesajelor autorităților publice – cazul Băncii Centrale Europene ■ Ioan Talpoș, Bogdan Dima, Cosmin Enache, Valentin Munteanu, Mihai Mutașcu 17	Evoluția fluxurilor de investiții străine directe în contextul integrării ■ Alexandru Ionescu 61
	Managementul riscului valutar în tranzacțiile internaționale ■ Florentina-Olivia Bălu, Daniel Armeanu 65

Notă: Autorii sunt responsabili de clarificarea dreptului de utilizare a informațiilor cuprinse în articole.

Revizie text: Gabriela Ochiană

Tehnoredactare computerizată: Nicoleta Bobocea

Grafică: Alexandru Ion

Abonamente: Irina Jerpel (021/312.22.48 – int. 24)

Difuzare: AGER-Economistul (021/312.22.48 – int. 24)

www.economieteoreticasiaplicata.ro; www.ectap.ro
Recepție texte: economia.ta@edeconomica.com